

[Henry Christensen.]

statsminister ved kgl. resolution foranlediget ændret den klare bestemmelse, der står i loven om Danmarks nationalbank af 7. april 1936, om, at handelsministeren som kgl. bankkommissær skal føre tilsyn med nationalbanken. Beføjelsen som bankkommissær er uden videre overflyttet til finansministeren.

Ud fra den gældende statsretlige opfattelse af grundlovens bestemmelser kan statsministerens formelle ret til at foranledige denne disposition foretaget næppe bestrides, hvad jeg da for mit vedkommende heller ikke vil gøre. Derimod kunne man måske nok spørge, om dette at ændre en bestemmelse som denne igennem en kgl. resolution, en bestemmelse, hvorom der har været stor diskussion og forhandling i det høje ting gennem årene, er en hensynsfuld og klog handle måde over for folkettinget. Den højtærede statsminister kunne jo i hvert fald ikke være i tvivl om, at det var et spørgsmål, der kunne være meget forskellige meninger om i tinget.

Mit spørgsmål har imidlertid ikke så megen relation til de personer, der for tiden beklæder posterne som henholdsvis handelsminister og finansminister. Den nuværende finansminister har for et halvt års tid siden i et interview givet udtryk for, at der efter hans mening ved en kommende revision af nationalbankloven nok ville blive tale om en nærmere tilknytning mellem regering og nationalbank, og jeg tror i og for sig ikke, at den nuværende handelsminister har et mere liberalt syn på denne sag. Efter min opfattelse er det derimod af afgørende betydning, at nationalbankens uafhængige stilling og ansvar for et stabilt pengevesen bevares.

Beføjelsen som kgl. bankkommissær skal efter min mening alene angå en tilsynspligt, det skal være et rent juridisk tilsyn, en kontrol med, at banken opfylder sine lovbestemte forpligtelser. Derfor var den ordning, der gjaldt indtil 1915, og hvorefter justitsministeren var bankkommissær, og

den siden da gældende ordning, ifølge hvilken handelsministeren, hvorunder bankvesenet i almindelighed og tilsynet hermed i øvrigt ligger, var bankkommissær, tilfredsstillende. Det er den dårligst tænkelige ordning, at netop finansministeren skal være bankkommissær. Den nuværende højtærede statsminister har jo til tider som finansminister netop selv ført en finanspolitik, som i høj grad gik på tværs af den opgave med hensyn til opretholdelse af et stabilt pengevesen, der er tillagt nationalbanken. Det er i sådanne perioder endog af særlig stor betydning, at nationalbanken har en af finansministeren helt selvstændig og uafhængig stilling.

Jeg mener også i den seneste tid at kunne pege på klare tilfælde af betydningen af, at nationalbanken har en over for finansministeren uafhængig stilling. Jeg tænker således på obligationsopkøbene for midler fra postgirofondene og på nationalbankens kritik af regeringens gennemførelse af bestemmelsen om retten til for statsmidler i indeværende finansår at opkøbe for 250 mill. kr. obligationer. Det ligger i det hele taget i sagens natur, at med finansministeren som den tilsynsførende over for nationalbanken er der i høj grad grund til at frygte, at nationalbankens hidtidige klare og frie stilling i forhold til finansministeren og regeringens økonomiske politik vil svækkes. Det har længe været klart, at der visse steder, ganske særlig inden for finansministerens eget parti, har været brændende ønsker om, at regeringen får et større herredømme over nationalbanken — helst at den skal gøres til en statsbank — at regeringen får det fulde herredømme over de pengepolitiske midler.

Jeg håber derfor, at den højtærede statsminister i sit svar vil være i stand til at bekræfte, at en frygt for, at den trufne beslutning kan ses som et skridt på denne vej, er aldeles ubegrundet.

Statsministeren (*Kampmann*): Hvervet som kgl. bankkommissær stammer fra